

Rammeprogram for workshop 3

Underviseren vil forud for workshoppen præsentere et detaljeret program for workshoppen.

Praktiske informationer:

Let morgenanretning: Klokken 8.30 – 9.00 (ved ankomst)

Workshoppen starter: Klokken 9.00 (se Lectio for kursussted med mere)

Workshoppen slutter: Klokken 15.30

Frokost: Klokken 11.45 – 12.30

Kaffe og kage: Klokken 14.00

Denne workshop vil indeholde følgende fire elementer:

- 1) Teoriperspektivet: Opbygge et sprog i forhold til undervisnings- og elevdifferentiering i forhold til læring og læreprocesser
- 2) Caseperspektivet:
 - a. Tematisk arbejde med eget undervisningsforløb
 - b. En case som holdet arbejder fælles med
- 3) Aktionslæringsperspektivet:
 - a. Didaktisk samtale (refleksion med udgangspunkt i aftalerne fra sidst)
 - b. Aftaler om nye aktioner
- 4) Formativ evaluering på holdet.

Forud for workshoppen skal du:

- 1) Læse følgende litteratur
 - a. Steen Beck (2016): *Pædagogikum mellem teori og praksis*. Forlaget Frydenlund. Siderne 65-69.
 - b. Niels Egelund (2010): 'Elevdifferentiering og undervisningsdifferentiering – en indledning' i Niels Egelund (red): *"Undervisningsdifferentiering: status og fremblik"*. Forlaget Dafolo. Siderne 10-16.
 - c. Steen Beck og Michael Paulsen (2011): 'Kapitel 1: Hvorfor læringsamarbejde? samt Kapitel 2: Hvad er læringsamarbejde' i *Gymnasiepædagogik, nr. 86*. Siderne 21-41.
 - d. 'Spænd i elevernes faglige forudsætninger' i EVA (2015): *Gymnasieelevers baggrund og forskellighed*. Danmarks Evalueringsinstitut. Siderne 41-52.

- e. Camilla Hutter & Susanne Murning (2013): 'Klasserumsklima som betingelse for elevernes læring i gymnasiet'. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift* nr. 3. Siderne 45-53.

Vel mødt på workshop 3 😊😊

-- -- -- -- 0 -- -- -- --

Mulighed (frivilligt) for at læse mere om workshoppens tema (litteraturen kan downloades fra Lectio):

- Karin Svejgaard (2010): *'Pædagogisk differentiering – flere vej, samme mål. En brugsanvisning til en differentieringsmetode'*, Professionshøjskolen Metropol. Siderne 1-33.
- Else Skibsted (2014): 'Undervisningsdifferentiering og elever med særlige behov' og 'Projektets teoretiske ramme' i Tetler m.fl.: *"Undervisningsdifferentiering i dansk og matematik i 5. klasse – med fokus på elever med særlige behov"*, Århus Universitet, Institut for Uddannelse og Pædagogik (IPU). Siderne 7-21.
- Ulla Højmark Jensen: 'Differentiering' i Dolin et al. (red.): *Gymnasiepædagogik – en grundbog*. 3. udgave. København: Hans Reitzels Forlag 2017, Kap. 4.1
- Nielsen og Johannsen: 'Talent og talentpleje' i Dolin et al. (red.): *Gymnasiepædagogik – en grundbog*. 3. udgave. København: Hans Reitzels Forlag 2017, Kap. 4.1
- Lisbeth Pedersen: 'Cooperativ learning' i Dolin et al. (red.): *Gymnasiepædagogik – en grundbog*. 3. udgave. København: Hans Reitzels Forlag 2017, Kap. 4.1
- Anne Holmen og Lars Ulriksen: 'Sprog, kultur og etnicitet som læringsforudsætninger' i Dolin et al. (red.): *Gymnasiepædagogik – en grundbog*. 3. udgave. København: Hans Reitzels Forlag 2017, Kap. 2.2
- Ulla Højmark Jensen (2014): *"Mangfoldighed og inklusion"*. SDU. Afspilles herfra: <http://videoportal.sdu.dk/#player/13243>

Litteraturpræsentation workshop 3

Workshop 3 omhandler et af de mest omdiskuterede temaer i uddannelsesverdenen i nyere tid, nemlig undervisningsdifferentiering. Lærere (og elever) udtrykker i stigende grad et ønske om at differentiere undervisningen. Ønsket henter ofte belæg i det heterogene klasselokale og den heterogene skole, hvor eleverne ikke længere deler samme livsbane. I ressourcekisterne er derfor oplistet nogle tekster, der på hver deres måde griber fat i en gruppe af elever med et behov for opmærksomhed, fx talenterne, de gymnasiefremmede og de etniske elever.

I de tekster, du skal læse, får du indledningsvist indblik i fænomenet undervisningsdifferentiering. Niels Egelund definerer begrebet og sætter det i relation til dets modsætning, elevdifferentiering. Hvor undervisningsdifferentiering handler om differentiering *indenfor* klassefællesskabet, er elevdifferentiering mere "radikalt" i sin tilgang, idet klassefællesskabet *opløses* her. Egelund sætter begreberne i en historisk kontekst. Det er værd at bemærke her, at der ikke er tale om et enten/eller. Således påpeger Egelund, at overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelser, herunder de gymnasiale uddannelser, i sig selv differentierer eleverne i uddannelser, gymnasieskoleformer, studieretninger med mere (side 13).

Undervisningsdifferentiering er på mange måder en inklusionsopgave, idet målet er at fastholde klassefællesskabet *på trods af mangfoldigheden*. Både Beck alene og Beck & Paulsen taler i denne sammenhæng om hvordan der kan etableres læringsamarbejder inden for klassen. En central pointe hos Beck & Paulsen er, at læringsamarbejde kan anskues ud fra et dannelses- eller et fabrikkperspektiv. I dannelsesperspektivet bygger læringsamarbejde på ideen om, at skolen er sted, hvor eleverne lærer af og sammen med andre. Interaktionen er nøglen til læring. I fabrikkperspektivet er læringsamarbejdet ofte begrundet i effektivitet og omkostningsbevidsthed. Det er simpelthen billigere at én lærer underviser flere elever på samme tid (side 22ff). Uanset om baggrunden er den ene eller anden kalder det på overvejelser over, hvordan grupper af elever sættes sammen. Beck & Paulsen opstiller foruden en typologi for læringsamarbejde (side 34) også en typologi for undervisningsdifferentiering (side 36ff). Sidstnævnte opstiller 5 måder at differentiere på indenfor klassen/holdet, og der gives konkrete eksempler herpå. De fem måder genfindes i en model hos Beck s. 67.

De sidste to artikler, der skal læses, angriber også inklusionsopgaven. Hvor uddraget fra EVA-rapporten kortlægger, hvordan lærere og elever oplever spændet i elevernes faglige forudsætninger, belyser artiklen af Hutters og Murning, hvordan samværet mellem eleverne udspiller sig ret forskelligt i forskellige klasser og dermed danner forskellig kultur. Hutters & Murning taler i denne forbindelse om henholdsvis en performance- overfor en læringskultur.

Teoretisk pædagogikum 2017--2018

Til inspiration og i forhold til konkrete måder at differentiere undervisningen på kan vi fx pege på artiklen af Karin Svejgaard, der opstiller en model (rød-gul-grøn), hvor ideen er, at eleverne selv vælger opgave ud fra forskellige progressionskrav. Artiklen kan læses, men det er ikke et krav. Det samme gælder artiklen om cooperative learning, som er et af de mere kendte og anvendte differentieringsmetoder, som eleverne ofte kender fra grundskolen.

God læsning 😊😊

